

Cuprins

Lista principalelor abrevieri.....	5
Introducere.....	19
PARTEA I. CONTRACTE.....	23
Capitolul I. Contractul de vânzare-cumpărare	25
Secțiunea I. Noțiune, reglementare și caractere juridice	25
§ 1. Noțiune.....	25
§ 2. Reglementări interne și comunitare	26
§ 3. Caractere juridice	27
Secțiunea a II-a. Condiții de validitate.....	31
§ 1. Capacitatea părților	31
§ 2. Consimțământul	36
§ 3. Obiectul contractului de vânzare-cumpărare	49
I. Lucrul vândut.....	50
II. Prețul, obiect al obligației cumpărătorului	56
III. Vânzarea pe un Euro	58
IV. Prețul lezionar	59
§ 4. Cauza (scopul) contractului de vânzare-cumpărare	60
§ 5. Forma contractului de vânzare-cumpărare.....	61
§ 6. Publicitatea imobiliară	62
Secțiunea a III-a. Efectele contractului de vânzare-cumpărare	65
§ 1. Obligațiile vânzătorului.....	66
I. Obligația de predare a lucrului vândut.....	66
II. Obligația de garanție contra evicțiunii	68
III. Obligația de garanție contra viciilor lucrului vândut	73
IV. Obligații legale accesorii.....	78
§ 2. Obligațiile cumpărătorului	80
I. Plata prețului	81
II. Luarea în primire a lucrului vândut	83
III. Suportarea cheltuielilor contractului	84
Secțiunea a IV-a. Varietăți ale contractului de vânzare-cumpărare.....	85
§ 1. Vânzarea cu grămadă	85
§ 2. Vânzarea după greutate, număr sau măsură.....	86
§ 3. Vânzarea pe încercate	87
§ 4. Vânzarea cu pact de răscumpărare.....	88

§ 5. Vânzarea unei moșteniri.....	89
§ 6. Vânzarea (cesiunea) de drepturi litigioase și retractul litigios.....	91
Capitolul II. Contractul de schimb	94
Secțiunea I. Noțiune și reglementare	94
Secțiunea a II-a. Caracterele juridice ale schimbului	95
Secțiunea a III-a. Reguli aplicabile schimbului	96
§ 1. Aplicarea regulilor vânzării	96
§ 2. Reguli speciale aplicabile schimbului.....	97
Secțiunea a IV-a. Particularități ale schimbului de imobile.....	98
§ 1. Schimbul de terenuri	98
§ 2. Schimbul de locuințe.....	99
Capitolul III. Contractul de donație	100
Secțiunea I. Noțiune, reglementare și caractere juridice	100
Secțiunea a II-a. Condiții de fond	103
§ 1. Capacitatea părților	103
§ 2. Consimțământul	111
§ 3. Obiectul contractului.....	111
§ 4. Cauza.....	112
§ 5. Principiul irevocabilității speciale. Excepții	112
§ 6. Revocabilitatea donațiilor între soți	114
Secțiunea a III-a. Condiții de formă.....	116
§ 1. Principiul solemnității donației	116
§ 2. Donațiile deghizate, donațiile indirecte și darurile de nuntă.....	117
Secțiunea a IV-a. Efectele contractului de donație	123
§ 1. Obligațiile donatorului	123
§ 2. Obligațiile donatarului	124
§ 3. Efectele donației față de terți	124
Secțiunea a V-a. Cauzele legale de revocare a donațiilor.....	126
§ 1. Revocarea donației pentru neexecutarea sarcinii	126
§ 2. Revocarea pentru ingraturitudine	127
§ 3. Revocarea pentru nașterea unui copil	129
Capitolul IV. Contractul de locațiune.....	131
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice, condiții de validitate	131
§ 1. Aspecte introductive	131
§ 2. Caracterele juridice ale locațiunii	132
§ 3. Natura juridică a dreptului locatarului	134
§ 4. Condiții de validitate.....	134
Secțiunea a II-a. Efectele contractului de locațiune.....	136
§ 1. Obligațiile locatorului	136

§ 2. Obligațiile locatarului	141
Secțiunea a III-a. Sublocățiunea și cesiunea locațiunii.....	145
§ 1. Sublocățiunea	145
§ 2. Cesiunea contractului de locațiune	146
Secțiunea a IV-a. Încetarea contractului de locațiune.....	149
§ 1. Încetarea locațiunii prin denunțare unilaterală.....	149
§ 2. Încetarea locațiunii prin expirarea termenului	150
§ 3. Încetarea locațiunii prin reziliere	151
§ 4. Încetarea locațiunii prin pieirea lucrului	151
§ 5. Încetarea contractului prin desființarea (desfacerea) titlului locatorului	152
§ 6. Efectele înstrăinării lucrului închiriat prin acte între vii	152
Secțiunea a V-a. Contractul de dobândire „a unui drept de folosință pe durată limitată a unor bunuri imobiliare”	153
Capitolul V. Contractul de închiriere a locuinței	157
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice, reglementare	157
Secțiunea a II-a. Încheierea contractului de închiriere a locuinței.....	158
§ 1. Părțile contractante.....	158
§ 2. Forma contractului	159
§ 3. Obiectul contractului.....	160
§ 4. Durata închirierii	163
§ 5. Dreptul de preempțiune și de retract al chiriașului	168
Secțiunea a III-a. Efectele contractului de închiriere a locuinței	170
§ 1. Obligațiile proprietarului (locatorului).....	170
§ 2. Obligațiile chiriașului.....	172
Secțiunea a IV-a. Subînchirierea, cesiunea închirierii locuinței și schimbul de locuințe	175
§ 1. Subînchirierea locuinței	175
§ 2. Cesiunea contractului de închiriere a locuinței	177
§ 3. Schimbul de locuințe.....	178
§ 4. Atribuirea contractului în caz de divorț	179
Secțiunea a V-a. Încetarea contractului de închiriere a locuinței.....	180
Secțiunea a VI-a. Locuințe cu destinație specială.....	183
§ 1. Locuința socială	183
§ 2. Locuința de serviciu și locuința de intervenție.....	184
§ 3. Locuința de necesitate	186
§ 4. Locuința de protocol	187
Capitolul VI. Contractul de arendare.....	189
Secțiunea I. Noțiune, reglementare, caractere juridice	189
Secțiunea a II-a. Condițiile de validitate ale arendării	191

§ 1. Părțile contractante.....	191
§ 2. Obiectul contractului.....	192
§ 3. Forma și conținutul contractului de arendare.....	193
Secțiunea a III-a. Efectele contractului de arendare	194
§ 1. Obligațiile arendatorului	194
§ 2. Obligațiile arendașului	195
Secțiunea a IV-a. Suportarea riscurilor.....	196
Secțiunea a V-a. Încetarea contractului de arendare.....	197
Capitolul VII. Contractul de societate civilă.....	200
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice și condiții de validitate	200
§ 1. Noțiune.....	200
§ 2. Caractere juridice	202
§ 3. Condiții de validitate	204
Secțiunea a II-a. Efectele contractului de societate	205
§ 1. Obligațiile asociaților	205
§ 2. Drepturile asociaților.....	209
Secțiunea a III-a. Funcționarea societății civile.....	211
§ 1. Administrarea patrimoniului social.....	211
§ 2. Raporturile dintre asociați, societate și terți.....	212
Secțiunea a IV-a. Începutul, durata și încetarea societății civile	213
Capitolul VIII. Contractul de mandat.....	217
Secțiunea I. Noțiune și regim juridic	217
§ 1. Noțiune și reglementare	217
§ 2. Caractere juridice și delimitare	218
§ 3. Condițiile de validitate	220
§ 4. Varietăți de mandat	223
§ 5. Efectele contractului de mandat.....	223
I. Efectele mandatului între părți.....	224
II. Efectele mandatului față de terți.....	226
§ 6. Încetarea mandatului	227
Secțiunea a II-a. Mandatul fără reprezentare (Contractul de interpunere).....	229
Capitolul IX. Contractul de împrumut.....	231
Secțiunea I. Împrumut de folosință (Comodatul)	231
§ 1. Noțiune și caractere juridice	231
§ 2. Condiții de validitate.....	233
§ 3. Efectele contractului de comodat.....	234
A. Obligațiile comodatarului.....	234
B. Obligațiile comodantului	237

§ 4. Încetarea contractului de comodat	238
Secțiunea a II-a. Împrumutul de consumație	239
§ 1. Împrumutul de consumație gratuit	239
A. Noțiune, caractere, delimitare	239
B. Condiții de validitate	240
C. Efectele împrumutului de consumație	241
D. Încetarea împrumutului de consumație	243
§ 2. Împrumutul cu dobândă	244
§ 3. Contractul de credit pentru consum	248
Capitolul X. Contractul de depozit	257
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice, feluri și reglementare	257
Secțiunea a II-a. Depozitul propriu-zis	259
§ 1. Depozitul obișnuit	260
I. Condiții de validitate	260
II. Efectele depozitului obișnuit	261
§ 2. Depozitul necesar	264
§ 3. Depozitul neregulat	265
Secțiunea a III-a. Sechestrul	266
Capitolul XI. Contractul de antrepriză	269
Secțiunea I. Încheierea și efectele contractului de antrepriză	269
§ 1. Noțiune, caractere juridice și condiții de validitate	269
§ 2. Delimitarea contractului de antrepriză	271
§ 3. Efectele contractului de antrepriză	273
A. Obligațiile antreprenorului	273
B. Obligațiile clientului	275
§ 4. Încetarea contractului de antrepriză	277
Secțiunea a II-a. Antrepriza de construcții	277
§ 1. Autorizarea construcțiilor	278
§ 2. Subantrepriza și acțiunea directă a lucrătorilor	280
§ 3. Răspunderea pentru calitatea construcției	281
A. Răspunderea investitorilor	282
B. Răspunderea proiectanților	283
C. Răspunderea antreprenorilor (executanților)	284
D. Răspunderea specialiștilor verficatori de proiecte, a responsabililor tehnici cu execuția și a experților tehnici atestați	285
E. Răspunderea proprietarilor construcțiilor	285
F. Răspunderea administratorilor și a utilizatorilor construcțiilor	286
G. Răspunderi în activitatea de cercetare	286

Capitolul XII. Contractul de tranzacție.....	288
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice și reglementare.....	288
Secțiunea a II-a. Condiții de validitate și cauze de anulare	290
Secțiunea a III-a. Efectele contractului de tranzacție.....	292
Capitolul XIII. Contractul de asigurare.....	294
Secțiunea I. Noțiuni generale.....	294
§ 1. Noțiune, natură juridică și terminologie	294
§ 2. Caractere juridice	299
§ 3. Termenul special de prescripție în asigurare.....	300
§ 4. Reglementare	301
Secțiunea a II-a. Încheierea contractului de asigurare	302
§ 1. Forma contractului	302
§ 2. Părțile contractante.....	303
§ 3. Conținutul și dovada contractului	304
Secțiunea a III-a. Clasificarea asigurărilor.....	305
Secțiunea a IV-a. Reasigurarea și retrocesiunea	308
Secțiunea a V-a. Asigurări facultative	309
§ 1. Asigurarea de bunuri.....	310
§ 2. Asigurarea de persoane	312
§ 3. Asigurarea de răspundere civilă.....	314
§ 4. Asigurările de credite și garanții și de pierderi financiare	315
Secțiunea a VI-a. Asigurarea obligatorie	316
§ 1. Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de autovehicule.....	316
§ 2. Particularitățile asigurărilor pentru răspundere profesională încheiate de personalul medical și avocați.....	323
Secțiunea a VII-a. Încetarea contractului de asigurare	327
Capitolul XIV. Contractul de rentă viageră.....	329
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice și condiții de validitate	329
§ 1. Noțiune și reglemenare	329
§ 2. Caractere juridice	330
§ 3. Condiții de validitate	332
Secțiunea a II-a. Efectele contractului de rentă viageră.....	333
§ 1. Obligațiile credentierului	333
§ 2. Obligațiile debirentierului	333
Secțiunea a III-a. Încetarea și urmărirea rentei viagere	335
Capitolul XV. Contractul de întreținere.....	337
Secțiunea I. Noțiune, caractere juridice și condiții de validitate	337
§ 1. Noțiune.....	337

§ 2. Caractere juridice	338
§ 3. Condiții de validitate	339
Secțiunea a II-a. Delimitarea contractului de întreținere	339
Secțiunea a III-a. Efectele contractului de întreținere.....	342
Secțiunea a IV-a. Rezoluțiunea contractului de întreținere	344
Capitolul XVI. Contractele de joc și prinsoare (pariul).....	347
Secțiunea I. Aspecte introductive	347
§ 1. Noțiune.....	347
§ 2. Sediul materiei	348
§ 3. Caractere juridice	348
Secțiunea a II-a. Efectele jocului și ale prinsorii	349
Secțiunea a III-a. Particularități ale dispozițiilor speciale	351
 PARTEA A II-A. S U C C E S I U N I.....	 355
Titlul I. Reguli generale privind moștenirea	357
Capitolul I. Noțiuni generale	357
Secțiunea I. Noțiunea de succesiune (moștenire)	357
Secțiunea a II-a. Felurile moștenirii.....	359
Secțiunea a III-a. Caracterele juridice ale transmiterii moștenirii	363
Capitolul II. Deschiderea moștenirii.....	369
Secțiunea I. Data deschiderii moștenirii	369
§ 1. Stabilirea momentului deschiderii moștenirii	369
§ 2. Importanța datei deschiderii moștenirii.....	370
Secțiunea a II-a. Locul deschiderii moștenirii	371
§ 1. Noțiunea de loc al deschiderii moștenirii.....	371
§ 2. Importanța practică a locului deschiderii moștenirii.....	373
Capitolul III. Condiții generale ale dreptului de moștenire	375
Secțiunea I. Aspecte generale	375
Secțiunea a II-a. Capacitatea succesorală	375
§ 1. Persoane care au capacitate succesorală	376
1.1. Persoanele fizice în viață la data deschiderii succesiunii.....	376
1.2. Persoanele concepute, dar nenăscute la data deschiderii succesiunii	377
1.3. Persoanele dispărute.....	378
1.4. Persoanele juridice	378
§ 2. Persoane care nu au capacitate succesorală	379
2.1. Predecedații și persoanele juridice care au încetat să mai aibă ființă.....	379
2.2. Comorienții	379
2.3. Persoanele fizice decedate în același timp (codecedații)	380

Secțiunea a III-a. Vocația la moștenire	381
§ 1. Noțiune	381
§ 2. Vocația succesorală generală și concretă	382
Titlul II. Moștenirea legală	383
Capitolul I. Principiile generale ale devoluțiunii legale	383
Secțiunea I. Condițiile speciale ale moștenirii legale	383
§ 1. Noțiuni introductive	383
§ 2. Vocația succesorală legală	384
§ 3. Nedemnitatea (nevrednicia) succesorală	386
Secțiunea a II-a. Principiile generale ale devoluțiunii legale	393
Secțiunea a III-a. Reprezentarea succesorală	395
§ 1. Definiție	395
§ 2. Natura juridică	396
§ 3. Domeniu de aplicare	396
§ 4. Condițiile reprezentării succesorală	396
§ 5. Modul în care operează reprezentarea	398
§ 6. Efectele reprezentării succesorală	399
§ 7. Particularități ale moștenirii imobilelor prin reprezentare în condițiile Legii nr. 18/1991 și Legii nr. 10/2001	400
Capitolul II. Reguli speciale aplicabile diferitelor categorii de moștenitori legali	402
Secțiunea I. Dreptul de moștenire al rudelor defunctului	402
§ 1. Clasa I de moștenitori legali (descendenții defunctului)	402
§ 2. Clasa a II-a de moștenitori legali (ascendenții privilegiați și colateralii privilegiați)	404
A. Ascendenții privilegiați sunt părinții defunctului (tatăl și mama) din căsătorie, din afara căsătoriei și din adopție.	404
B. Colateralii privilegiați sunt frații și surorile defunctului și descendenții acestora până la gradul al IV-lea inclusiv (nepoți și strănepoți de frate/soră).	406
§ 3. Clasa a III-a de moștenitori legali (ascendenții ordinari)	409
§ 4. Clasa a IV-a de moștenitori legali (colateralii ordinari)	409
Secțiunea a II-a. Drepturile succesorală ale soțului supraviețuitor al defunctului	410
§ 1. Aspecte generale	410
§ 2. Dreptul de moștenire al soțului supraviețuitor în concurs cu oricare dintre clasele de moștenitori legali sau în lipsa rudelor din cele patru clase	413

§ 3. Dreptul la moștenire special al soțului supraviețuitor asupra mobilelor și obiectelor aparținând gospodăriei casnice și asupra darurilor de nuntă	416
A. Mobilele și obiectele aparținând gospodăriei casnice	416
B. Darurile de nuntă	420
§ 4. Dreptul de abitație al soțului supraviețuitor	421
Secțiunea a III-a. Drepturile statului asupra moștenirii vacante	424
§ 1. Noțiunea de moștenire vacantă	424
§ 2. Natura juridică	424
§ 3. Importanța determinării naturii juridice a dreptului statului asupra moștenirii vacante	426
§ 4. Particularități ale dreptului statului asupra moștenirii vacante	427
§ 5. Statul este moștenitor sezinar	428
Titlul III. Moștenirea testamentară	430
Capitolul I. Testamentul	430
Secțiunea I. Noțiunea, caracterele juridice și cuprinsul testamentului ...	430
Secțiunea a II-a. Condiții generale pentru validitatea testamentului ...	433
§ 1. Condiții de fond	433
§ 2. Condiții de formă	436
§ 3. Reguli de formă comune tuturor testamentelor	437
Capitolul II. Diferite feluri de testamente	440
Secțiunea I. Testamentele ordinare	440
§ 1. Testamentul olograf	440
§ 2. Testamentul autentic	444
§ 3. Testamentul mistic sau secret	446
Secțiunea a II-a. Testamentele privilegiate	448
§ 1. Testamentul militarilor	448
§ 2. Testamentul făcut în timp de boală contagioasă	449
§ 3. Testamentul maritim	449
§ 4. Reguli comune testamentelor privilegiate	450
Secțiunea a III-a. Testamentul făcut în străinătate	450
Capitolul III. Principalele dispoziții testamentare	452
Secțiunea I. Legatul	452
§ 1. Noțiune și condiții	452
§ 2. Clasificarea legatelor	453
§ 3. Ineficacitatea legatelor	459
Secțiunea a II-a. Exheredarea (dezmoștenirea)	467
§ 1. Felurile exheredării	468
Secțiunea a III-a. Execuțiunea testamentară	469
§ 1. Atribuțiile executorului testamentar	470

§ 2. Încetarea execuțiunii testamentare	471
Capitolul IV. Limitele dreptului de a dispune prin acte juridice de bunurile succesiunii	473
Secțiunea I. Introducere	473
Secțiunea a II-a. Oprirea pactelor asupra unei succesiuni viitoare	474
Secțiunea a III-a. Oprirea substituțiilor fideicomisare	476
Secțiunea a IV-a. Oprirea liberalităților care încalcă rezerva succesorală	479
§ 1. Noțiuni generale	479
§ 2. Moștenitorii rezervatari	482
A. Rezerva succesorală a descendenților	482
B. Rezerva succesorală a ascendenților privilegiați (părinții defunctului)	485
C. Rezerva succesorală a soțului supraviețuitor	486
§ 3. Cotitatea disponibilă specială a soțului supraviețuitor în concurs cu copiii dintr-o căsătorie anterioară a defunctului	489
A. Stabilirea valorii bunurilor existente în patrimoniul defunctului la data deschiderii succesiunii	494
B. Obținerea activului net al moștenirii	494
C. Reunirea fictivă la activul net a donațiilor făcute de titularul moștenirii	496
§ 4. Reducțiunea liberalităților excesive	497
§ 5. Raportul donațiilor	500
§ 6. Raportul datoriilor	510
§ 7. Imputarea liberalităților și cumulul rezervei cu cotitatea disponibilă	512
Titlul IV. Transmisiunea moștenirii	514
Capitolul I. Dreptul de opțiune succesorală	514
Secțiunea I. Subiectele dreptului de opțiune succesorală	515
Secțiunea a II-a. Actul juridic de opțiune succesorală	516
Secțiunea a III-a. Prescripția dreptului de opțiune succesorală	518
Secțiunea a IV-a. Ineficacitatea actului juridic de opțiune succesorală	522
Secțiunea a V-a. Acceptarea moștenirii	523
A. Acceptarea pură și simplă voluntară	523
B. Acceptarea pură și simplă forțată	528
Secțiunea a VI-a. Acceptarea sub beneficiu de inventar	530
Secțiunea a VII-a. Renunțarea la moștenire	532

Capitolul II. Transmisiunea patrimoniului succesoral	536
Secțiunea I. Obiectul transmisiunii	536
Secțiunea a II-a. Transmisiunea activului moștenirii	537
Secțiunea a III-a. Transmisiunea pasivului succesoral	539
Secțiunea a IV-a. Separația de patrimonii	542
Capitolul III. Dobândirea posesiunii moștenirii	545
Secțiunea I. Dobândirea de drept a posesiei moștenirii (sezina)	545
Secțiunea a II-a. Trimiterea în posesie a moștenitorilor legali nesezinari	547
Secțiunea a III-a. Predarea legatelor	548
Secțiunea a IV-a. Procedura succesorală notarială	550
§ 1. Deschiderea procedurii succesorală	550
§ 2. Desfășurarea procedurii succesorală	552
§ 3. Suspendarea procedurii succesorală	553
§ 4. Certificatul de moștenitor	554
Secțiunea a V-a. Petiția de ereditate	557
A. Efectele produse în raporturile dintre adevăratul moștenitor și moștenitorul aparent	558
B. Efectele produse între adevăratul moștenitor și terți	559
Titlul. V Indiviziunea și împărțea moștenirii.....	561
Capitolul I. Indiviziunea succesorală.....	561
Secțiunea I. Aspecte generale	561
Secțiunea a II-a. Regimul juridic aplicabil indiviziunii	562
A. Regula unanimității	562
B. Independența relativă a coindivizarilor	564
Secțiunea a III-a. Imprescriptibilitatea dreptului de a cere ieșirea din indiviziune	565
Capitolul II. Împărțea moștenirii.....	567
Secțiunea I. Condiții de fond ale împărțelii	567
Secțiunea a II-a. Obiectul împărțelii	570
Secțiunea a III-a. Formele împărțelii	573
Secțiunea a IV-a. Efectul declarativ (retroactiv) al împărțelii	577
Secțiunea a V-a. Obligația de garanție între comoștenitori	579
Secțiunea a VI-a. Desființarea împărțelii	581
Secțiunea a VII-a. Drepturile creditorilor cu privire la împărțea	583
Capitolul III. Împărțea de ascendent.....	585
Secțiunea I. Noțiuni și caracteristici	585
Secțiunea a II-a. Condițiile împărțelii de ascendent	586
§ 1. Condiții de fond	586
§ 2. Condiții de formă	588

Secțiunea a III-a. Efectele împărțelii de ascendent.....	588
Secțiunea a IV-a. Ineficacitatea împărțelii de ascendent	589
Index alfabetic	593